

Wordt de Trumpsoep zo heet gegeten als zij werd opgediend?

Wat weinig mensen vooraf voor mogelijk hadden gehouden, gebeurde vorige week dan toch. Zakenman Donald J. Trump werd verkozen tot de opvolger van president Obama. Trump deed tijdens de periode in aanloop naar de verkiezingen controversiële uitspraken over vrouwen, migranten en de opwarming van de aarde. De vraag is nu of de soep zo heet wordt gegeten als zij werd opgediend. Moeten Trump's campagne-uitspraken met een korrel zout worden genomen?

Foto: ANP/CJ Gunther

Campagne voeren

Elke vier jaar kiezen de Amerikanen een nieuwe president. Dit jaar hadden ze de keuze uit vier kandidaten, waarvan de twee bekendste Hillary Clinton en Donald Trump waren. Zij vertegenwoordigden de twee toonaangevende politieke partijen van het land: de Democraten (Clinton) en de Republikeinen (Trump). Het hele verkiezingscircus, dat miljarden dollars kost, komt al twee jaar vóór de eigenlijke presidentsverkiezingen op gang. De presidentskandidaten voeren daarin grote campagnes waarbij ze overal in het land gaan spreken. Ze bezoeken scholen, universiteiten, bedrijven en ziekenhuizen en komen zo vaak mogelijk in de media, waar ze in debat gaan en uitleggen wat ze voor de Amerikanen willen doen zodra ze verkozen zijn. Op die manier leert iedereen hen kennen.

Omstreden uitspraken

Tijdens de verkiezingscampagne tussen Hillary Clinton en Donald Trump, die hard van toon was, leek Clinton tot het laatste moment de grote favoriet. Zij was de eerste vrouwelijke presidentskandidaat in de geschiedenis van de Verenigde Staten en had veel politieke ervaring. Zo was haar man Bill Clinton president van 1993 tot 2001 en zelf was ze al eens minister van Buitenlandse Zaken. Haar rivaal Donald Trump was afkomstig uit het bedrijfsleven en had helemaal geen politieke ervaring. Als multimiljardair bouwde hij een groot zakelijk imperium op. Zijn campagne werd gekenmerkt door schandalen en omstreden uitspraken, onder meer over vrouwen, migranten en de opwarming van de aarde. Hij zei van plan te zijn een muur aan de grens met Mexico te bouwen, criminele migranten het land uit te zetten en de belastingen voor iedereen te verlagen.

Proteststem

Ondanks dat Trump onberekenbaar en politiek onervaren was, liepen veel Amerikanen met hem weg. Ze vonden het geweldig dat hij zo recht voor zijn raap was. Trump genoot veel steun van laaggeschoolde Amerikanen, die de afgelopen jaren verbitterd waren geraakt doordat ze geen werk meer hadden. Zij steunden Trump vooral uit protest tegen 'het establishment', de vaak welgestelde beleidsmakers die ze als wereldvreemd ervoeren. 'Die mensen doen niets voor ons,' vonden ze. Trump profiteerde van die enorme onvrede in het land. Zestig procent van de ondervraagde stemmers gaf aan te vinden dat het met Amerika de verkeerde kant op gaat en 75 procent wilde een sterke man. De boodschap van de politieke outsider Trump, die Amerika weer 'great' wil maken, sloeg daarbij aan.

40 **Nek-aan-nekrace**

De verkiezingsuitslag was uiteindelijk een nek-aan-nek-race. Gemeten over de hele Verenigde Staten ontliepen Trump en Clinton elkaar niet veel in stemmen. Sterker nog, Clinton bleef Trump voor en kreeg 47,8 procent van de stemmen, tegen 47,3 voor Trump. Maar meer dan een schrale troost was dat niet, want in het Amerikaanse kiessysteem gaat het om het aantal kiesmannen. En daarin behaalde Trump de meerderheid: namelijk 290 om 228.

Volgens analisten is het verlies van de Democraten deels te wijten aan het ontbreken van een charismatisch leider, waardoor veel Democratische kiezers, met name Afro-Amerikanen, latino's en jongeren, thuis zijn gebleven.

Verzoenende toon

50 Nadat de verkiezingsuitslag bekend werd, waren veel Amerikanen in shock. In talloze steden gingen Clintonstemmers de straat op en scandeerden leuzen als 'Dump Trump' en 'Not my president'. In zijn overwinningsspeech sloeg Trump een verzoenende toon aan en kwam hij een stuk milder over dan tijdens de bittere verkiezingscampagne.

55 De Republikein riep het land op bij elkaar te komen. 'Ik wil een president zijn voor alle Amerikanen en het land opnieuw opbouwen. Ik ben er voor iedereen die een betere toekomst voor zichzelf en Amerika wil, ongeacht van welk ras of welke religie je ook bent. We hebben grootse, gewaagde en gedurfde dromen. Amerika blijft het belangrijkste, maar we zullen op een eerlijke manier met iedereen om de tafel gaan. Iedereen en alle andere landen. Op zoek naar gemeenschappelijke belangen, we zullen hierbij niet vijandig zijn.'

60 Intussen hebben wereldleiders vanuit de hele wereld Trump met zijn overwinning gefeliciteerd en daarnaast het belang van samenwerking benadrukt. Feit is dat Trump inmiddels al minder hoog van de toren lijkt te blazen dan tijdens zijn campagne. De tijd zal ons leren of de soep wellicht toch iets minder heet wordt gegeten dan dat zij werd opgediend.

Foto: ANP/Kevin Hagen

Naar: www.nu.nl, www.vk.nl, www.nos.nl.